

VELKÉ SVÍCENÍ

rituál světlušek

Velké svícení je pravděpodobně nejznámější rituál roje světlušek. Symbolika velkého svícení vychází z příběhu Kouzelné lucerny, kdy světlušky se svou lucerničkou svítí na louce či v lese a jejich světýlko je projevem dobra, síly a krásy. Rituál ale mohou uspořádat i roje, kde se Kouzelná lucerna nepoužívá. Velké svícení je založeno hlavně na tom, že jsme světlušky.

Kdy?

Velké svícení probíhá většinou jednou do roka, a to na táboře. Může se ovšem uskutečnit i během roku nebo vícekrát do roka, nemělo by však být moc časté, aby neztratilo na své výjimečnosti.

Rituál následuje po některé speciální události, která v roji proběhla (slib, přijímání nováčků, sněm světlušek), nebo jí předchází (přechod světlušek ke skautkám). Velké svícení probíhá k večeru, kdy už začíná být tma.

Kde?

Pro rituál je vhodný bezpečný lesík, kde dokáží světlušky projít i potmě, nebo okraj lesa. Určitě je třeba dopředu znát daný prostor, zda tam není ostružiní, díolíky či různé pasti pro malé nohy. Pokud je to možné, je dobré, aby místo bylo tradiční, s rojem nějak spojené.

**Jaký rituál se mi vryl do paměti, když jsem byl/a dítě a proč?
V čem bylo jeho kouzlo?**

SYMBOLY NA VELKÉM SVÍCENÍ

- *Velká světluška* – řídí Velké svícení, svým chováním dává pokyny.
- *Lucernička* – každá světluška má svou lucerničku, stará se o ní, udržuje ji v čistotě, lucernička světlušku provází už i na schůzkách.
- *Oheň* – je symbolem dobra, kde světlo symbolizuje Pravdu a jeho teplo Lásku. Teprve rozsvícená lucerna má tu správnou atmosféru. Jako oheň lze použít plamen ze slibového ohně.
- *Rojová hůl* – důležitý symbol roje, pokud má na svém vrcholu lucernu, ostatní světlušky si mohou od ní zapálit ty své.

MOŽNÝ PRŮBĚH VELKÉHO SVÍCENÍ

Velké svícení může probíhat v kroji, ale možné jsou i kostýmy světlušek, zejména Velká světluška může mít bílé šaty, křidélka atd.

Světlušky je třeba dopředu na průběh rituálu připravit, aby mohl nejlépe proběhnout bez přímých pokynů vedoucích.

ZAHÁJENÍ VELKÉHO SVÍCENÍ

Světlušky si od vedoucích zapalují své lucerničky. Je možné udělat postupné zapálení – od Velké světlušky nebo jí určené vedoucí si šestnice a podšestnice zapálí své lucerničky a od nich ostatní členové jednotlivých šestek. Velká světluška odchází na místo, kde Velké svícení proběhne, za ní jdou ostatní světlušky, které již mají zapálené lucerny. Předtím se dvakrát zatočí, jako Lucinka v příběhu o Kouzelné lucerně. Poslední odchází šestnice a podšestnice a určené vedoucí.

PRŮBĚH VELKÉHO SVÍCENÍ

Světlušky se rozptýlí po louce, ale ne do moc velké vzdálenosti. Prostor vymezují vedoucí, které se pohybují hlavně po krajích území. Cílem světlušek je se navzájem potkat a povědět si něco milého. Dvě světlušky/osoby se potkají, zatočí se spolu dokola (za lokty pravé ruky) a řeknou si něco milého. Po domluvení se opět zatočí a jdou svítit dále. Pokud někdo chce být sám, sedí na bobku, to znamená „nerušit“. Vedoucí, která řídí velké svícení, ladí detaily, např. vidí někoho, s kým dlouho nikdo

nemluvil, tak se mu věnuje, nebo podpoří potřebné a řekne jim milé věci. Atmosféra je vhodná i pro hřejivá a významná slova Velké světlušky směrem k ostatním vedoucím. Vše by mělo probíhat šeptem a v tichosti.

➔ ZAKONČENÍ VELKÉHO SVÍCENÍ

Ve chvíli, kdy už byla možnost potkat většinu roje, Velká světluška Velké svícení ukončí. Sedne si na zvolené místo a začne hrát na flétnu nebo zpívat Hymnu světlušek. Ostatní postupně přijdou a v kruhu zpívají Hymnu světlušek. Po závěrečném slově světlušky odcházejí.

Hymna světlušek

- ▶ odkaz na nahrávku <https://drive.google.com/file/d/13dNWfuHXbBYPnTZCdnR0ZGRHxwe1f2DT/view>
- ▶ text a noty <https://drive.google.com/file/d/1w9fuESXgwXq0GYlMe2erSy7onPiRum2L/view>

Moje nápady a myšlenky

NA CO NEZAPOMENOUT:

- Nacvičit Hymnu světlušek, v případě hrané hymny připravit noty.
- Dopředu světlušky a ostatní vedoucí připravit na průběh.
- Domluvit se s vedoucími, kdo má při Velkém svícení jakou roli a co se od něj očekává.
- Zkontrolovat dopředu místo, kde bude svícení probíhat.
- Vzít rojovou hůl.
- Připravit lucerničky, špejle, sirky, svíčky a náhradní svíčky.

S ČÍM VELKÉ SVÍCENÍ SPOJIT

SLIB

Velké svícení často následuje po slibu světlušek. V tomto případě se pak týká pouze světlušek, které slib už mají. Světlušky, které ještě neslibovaly, zůstávají u slibového ohně a Velkého svícení se neúčastní. Světlušky si mohou své lucerny zapálit od slibového ohně.

SNĚM

Rituál Velkého svícení může následovat po sněmu světlušek, to je setkání světlušek, při kterém získávají např. svá světýlka nebo dochází k volbě šestnic atd.

PŘIJÍMÁNÍ NOVÁČKŮ

Na závěr přijímání nováčků proběhne Velké svícení, jako symbol přijetí do roje. S nováčkem může při jeho prvním Velkém svícení chodit patron (vedoucí, starší světluška) a pomoci mu při potkávání a poznávání ostatních.

PŘESTUP KE SKAUTKÁM

Velké svícení předchází loučení se světluškami, které přestupují ke skautkám. Po dozpívání Hymny světlušek se vytvoří kruh a jmenovitě se volají světlušky, které odcházejí ke skautkám. I s lucernou jdou doprostřed kruhu, poví ostatním, co se u světlušek naučily. Vedoucí/Velká světluška

poví milá slova a poprosí je, aby se dvakrát zatočily a sfoukly si lucerničku. V tu chvíli světlo už nosí v sobě (viz také závěr Kouzelné lucerny) a jsou připraveny na cestu ke skautkám. Poté je možné zakřičet pokřiky šestek/roje a přestupující světlušky odchází ke skautkám dle dalších zvyklostí.

TIPY A PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

- ➔ Postupně vytvořte vztah světlušek k lucerničkám, ty je možné používat i během roku na schůzkách a pak na táboře např. při večerním hodnocení dne.
- ➔ Území Velkého svícení mohou ohraničit i louče. U nich mějte připravené náhradní svíčky a špejle, pokud by někomu lucernička zhasla např. při točení.
- ➔ Světlušky můžete seznámit s příběhem Lucinky nebo jim jen část přečíst. I když nepoužíváte tento příběh, je možné se světluškami mluvit o symbolu světla v lucerničkách.
- ➔ Zapalování lucerniček musí být organizované a rychlé, aby nebyl prostor pro rozptýlení jejich pozornosti.
- ➔ Hymnu světlušek je dobré dopředu trénovat, aby si k ní světlušky získaly vztah. O to silnější je moment, kdy během Velkého svícení zazní melodie hymny světlušek. Všichni se vydávají za zvukem a potichu stojí v kruhu s lucernou v ruce.

Kde Velké
svícení bude

Kdy ho
uděláme

Co bude
předcházet

Co bude
následovat

Co chci, aby
si světlušky
odnesly (cíle)

Hodnocení
Velkého svícení
a postřehy do
příště

Vytvořil: Odbor vlčat a světlušek
(zejména Monika Zárubová – Máňa, Dana Tarantová – Komtesa)
Kontakt: ovas@skaut.cz